

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e220379/facsimile.pdf> (tilgået 01. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

er Grundloven, og Grundloven ikke altid vedrører Bistandsloven. Det er nu omtrent 14 Aaender siden Comiteen blev nedsat, og efter den Correspondence, vi have haft at være bleven fortællende Grundlovscomiteen og det arde Forsaet, vil der endnu kunne hænges en Aaender, og vi have saaledes, Gud ske Lov, et grundet Haab om, at Comiteen neppe vil blive forbiget med sit Arbejde i Februar Aaender. Jeg skal her ikke videre indlade mig paa at ønske, hvorvidt det kan være grundet eller ikke, at der er noget saa lang Tid her til, men jeg vil kun gjere opmærksom paa, at naar der er hængslet til denne Behandling 14 Aaender, hvor lang Tid vil der da ikke hænges her i Salen, for end vi kunne blive forbiget med Grundloven? Tante vi os Grundloven foresat her i Salen og her drøftes med tilbørlig Grundighed og med tilbørlig Vidskabsheds, tante vi os disse 100,000 Aandensrenter, som ville blive stillede til denne Grundloven, tante vi os disse Taler, der ville blive holdte til privat Forsøvelse, for disse Aandensrenter, hvad enten man tager dem tilbage eller ei, saa vil Forsamlingen vistnok indbringe, at det er sandsynligt, at der vil medtages en 4 a 5 Aaender, forinden vi kunne blive forbiget med Grundloven her i Salen, og vi ville altsaa ikke komme til at støtte vort Arbejde her i Løbet af Sommeren. Men saaledes skal det ikke være vedtatte at gaa; Danmarks Tilstand er vist, saalange som Danmark ikke har sin Grundlov, og denne Tilstand vil være, en Time ikke et Minut længere end det gjøres høist nødvendigt. Vi ere nu saa godt som forbiget med de øvrige Arbejder, som ere os foretagne, og det er da ganske naturligt, at det Spørgsmaal om foranstaltning sig ender af os: hvad skal nu ske? Skulle vi spidre, indtil Grundlovscomiteen engang bliver forbiget? Skulle vi afsjærnere os, for maatte ikke at komme sammen mere, eller skal Forsamlingen træde til, for engang at faae Ende paa disse langtruede Sager? Det ønske er vistnok det ene Afgjorte, og dette mener jeg vil kunne ske paa 2 Maader, enten derved, at man gaar ind paa det Andragende, som er indkommet af den arde Rigsdagsmand for Kjøbenhavn 8de District (Køjer), eller derved, at Forsamlingen selv kommer sig til Comitee. Jeg skal ikke videre indlade mig paa det Andragende, som er indkommet af den nyudnævnte arde Rigsdagsmand, og af han medbringer, men kun tillade mig at gjere nogle Bemærkninger i Anledning af det sidste Forslag, at Forsamlingen selv danne sig til Comitee. Jeg ved vel, at man med dette kunde indvende, at for det første vil Forsamlingen ikke faae nogen Comiteebetænkning, for det andet vil det derved omfjort sig Regulativ og for det Tredie, at naar jeg antager, at en Comitee af 17 Medlemmer er for stor, saa maa jeg antage en af 150 Medlemmer for større endnu. Herved vil jeg blot gjere den Bemærkning, at hvor gunstigt en Comiteebetænkning kunde være os, saa bliver det dog altid et Spørgsmaal, om den i sit Gavn vil kunne opveie den Skade, som vilde opstaa derved, at Forsamlingen kunde vente en lang Tid, indtil en saadan Comiteebetænkning kommer, og tillad mig jeg gjere opmærksom paa, at de samme Mand, der sidde i Comiteen, vil ogsaa ere tilstede her i Forsamlingen og vilde altsaa ligesaa vel kunne afgive deres Betænkning, som de kunde afgive den i Comiteen. Hvad angaaer Kulfælselsen af vort Regulativ, saa kan jeg ikke se i dette Regulativ en Lov, der ikke kan omfjort sig enhver anden Lov. Forsamlingen har jo selv gjort sig denne Lov; sinter den den ikke indførende, saa fuldfører den den. Hvad angaaer den 3de Indvendning om, at naar en Comitee, der bestaar af 17 Medlemmer, er for stor, en Comitee, der bestaar af 150 Medlemmer da maa være end større, skal jeg bemærke, at det jo under ingen Omstændigheder vil kunne undgaaes, at Sagen bliver foresat Forsamlingen, og man har ikke noget Haab om, at Discussionen vil blive mindre vidtloftig, fordi den har været behandlet af en Comitee, det mener jeg, vi høye seer i tilstrækkelig Grad ved Behandlingen af Børnepensjonsloven. Som en Følge heraf vil Sagen, jo tidligere den bliver foresat Forsamlingen, desto tidligere blive forbiget; thi man vil vinde den Tid, som Comiteen fremdeles vilde have brugt til sin Betænkning. Naar man nu ikke vil gaa ind paa noget af disse Forslag, hvad bliver der saa tilbage, det, at vi enten skulle spidre eller afsjærnere os. Man har sagt, at man skulle holde Forsamlingen samlet, indtil Comiteebetænkningen var færdig, og det skulde ske ved, at der af og til blev

foretaget en Discussion angaaende det ene eller andet, men jeg vil endnu engang sige Dem, mine Herrer, Danmarks Tilstand er vist, og jeg kan derfor ikke se, hvorfor Grundlovscomiteen vil kunne bruge den forbigede Tid til mindre vigtige Anliggender, saalange den vigtigste Sager tilbage. Naar man har talt om at afsjærnere os, saa vil jeg spørge: have De, mine Herrer, tænkt paa, hvilke Resultater, der kunde fremgaae af en saadan Afsjærnelse? Der er ingen, som vil kunne sige, hvad en saadan Afsjærnelse vil bringe sig; thi der er ingen af os, der formaaer at se indendog saa langt som til det Teppe, som skulde fremtræde for os; og af den Mængde af Sager, hvorefter Grundloven i Danmark herved kunde være udfærdiget, vil jeg blot nævne den ene: sat at Kungen dør, inden Grundloven er antaget, hvor er saa Garantien for, at den, der kommer paa Thronen, ikke tager Grundloven tilbage? Har jeg Valget mellem et mindre, men sikker Ode, og et større, men usikkert, vælger jeg det første; jeg for min Part, vil saaledes langt hellere stemme for, at Grundlovsudkastet bliver antaget uden videre Discussion, saaledes som det er os foresat, end for nogen Afsjærnelse, og det saameget mere, som vi aldrig kunne tænke os Grundloven som Regt, hvorill Intet skulde kunne lægges eller noget toges fra. Jeg kan saaledes ikke andet, end i en saadan Hjørneren see en stor Hare for Danmarks Grundloven, og jeg forhaaber, at en saadan Mening kan sin tilhøre Reactionen. Jeg skal ikke videre trætte Forsamlingen her, for ikke selv at faae Skæft for Vidskabsheds, men jeg vil kun bede Dem at tage det nye under Overvejelse hvad Forsamlingen ved nærværende Aftænkning bør gjere til.

Bjerring: Den arde Rigsdagsmand for Slenderborg Amt 4de District (Trensen), som nyd talte, ytrede, at han havde forhaaret den af mig paa Comiteens Begjær afgivne Erklæring saaledes, som en Comitee ikke kunde sig foranlediget til at gaa ind paa det af den arde Rigsdagsmand for Kjøbenhavn 8de District (Køjer) stillede Andragende. Naar vi nu se hen til det Andragende, der er indkommet af den nyudnævnte Rigsdagsmand, saa behøver det deri, at Rigsdagsmanden skal opfordre Uvølget til bedrøvel at fremkomme med sin Betænkning over Grundlovsudkastet. Det forekommer mig imidlertid, at det fremgaaer af den Erklæring, som jeg nyd har medbragt paa Comiteens Begjær, at denne netop ialtsaldt tilbrød et gaaret ind paa Andragendet, idet den for det første har erklæret ensstemmig, at den vil udfærdige Betænkningen over Valgloven til en senere Tid, og at den ved siden, hvis Forsamlingen maatte ønske det, ogsaa vil udfærdige at afgive sin Betænkning over det 7de Afsnit til senere hen og først afgive sin Betænkning over de 6 første Afsnit i Forbindelse med det 8de. Da Stilleren af Andragendet ikke har medbragt noget udtryksfuldere om, hvorefter denne Deling skal foregaa, saa tror jeg altsaa at have Ret til at sige, at Comiteen ialtsaldt for en Del er gaaret ind paa dette Andragende. Den arde Rigsdagsmand for Slenderborgs Amt 4de District (M. Trensen) ytrede ogsaa, at der vilde hænges en Aaender, inden Comiteens Betænkning kunde afgives; jeg skal i denne Henseende tillade mig at ytre, at Enhver, der har opfattet den Erklæring, der er foret mellem den arde Forsmand og Comiteen, vil finde, at deri er anført, at Nogle i Comiteen have meent, at den kunde afgive sin Betænkning over Grundloven omtrent i Begyndelsen af den sidste Halvdel af indværende Aaender, altsaa helst om en 12 a 14 Dage, Andre i alt Hald i Slutningen af denne Aaender, altsaa i det seneste om 3 Uger, og følgende vil der i intet Tilfælde medgaae en Aaender. Forjaaret den samme arde Rigsdagsmand har anført, at der her i Salen, med den foresatte og endelige Behandling, vil hænges 4 eller 5 Aaender, saa tror jeg, at Enhver vil indbringe, at Comiteen ikke er ansvarlig herfor. Naar han endelig har foresat, at Forsamlingen selv skal danne sig til Comitee, det vil altsaa sige: caefere den nærværende Comitee, tror jeg, at Enhver vil have det påseende, at jeg ikke yttre noget herom.

Grundtvig: Spørgsmaalet om Grundlovens Behandling er i mine Dine kun vigtigt, fordi det vistnok under den Lovgangs Tid, hvori vi adendbart behøve os, hæder med at komme til en nogenlunde vidtlydig Forstilling om Grundlovsarbejdet herved mellem Kongen og Folket og her mellem Ministeriet og Rigsdagsmanden, saa det